

DATOS IDENTIFICATIVOS

Prácticas externas: Practicum

Materia	Prácticas externas: Practicum			
Código	O05G110V01981			
Titulación	Grao en Educación Infantil			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	48	OB	4	An
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Didáctica, organización escolar e métodos de investigación Didácticas especiais Filoloxía galega e latina Psicoloxía evolutiva e comunicación Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Raposo Rivas, Manuela			
Profesorado	Alonso Ferreiro, Almudena Casado Neira, David Constenla Vega, Xose Díaz Pereira, María del Pino González Fontão, María del Pilar Iglesias Sarmiento, Valentín Mociño González, María Isabel Raposo Rivas, Manuela Zabalza Cerdeiriña, María Ainoa			
Correo-e	mraposo@uvigo.es			
Web	http://http://fcce.uvigo.es/gl/docencia/practicas-externas/			
Descrición xeral	<p>As competencias específicas do grao en Educación Infantil son definidas na ORDE ECI/3854/2007, de 27 de decembro, na cal se establecen os requisitos para a verificación dos títulos universitarios oficiais que habiliten para o exercicio da profesión de Mestre en Educación Infantil. Entre estes requisitos faise referencia, no ANEXO (apartado 5), á planificación do ensino, sinalando que o plan de estudos deberá incluír, entre outros, un módulo formativo denominado Prácticum. Na mesma Orde Ministerial indícase que:</p> <p>☐ O Prácticum desenvolverase en centros de educación infantil recoñecidos como centros de formación en prácticas mediante convenios entre as Administracións Educativas e as Universidades. Terá carácter presencial e estará tutelado por profesores universitarios e mestres de educación infantil acreditados como titores de prácticas. O Prácticum realizarase nos dous ciclos do ensino de educación infantil.</p> <p>Para poder matricularse no Prácticum será requisito imprescindible ter superado o 70% dos créditos de formación básica e obrigatoria correspondente aos tres primeiros cursos.</p>			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A4	Que o estudantado poida transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que o estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Coñecer os obxectivos, contidos curriculares e criterios de avaliación da educación infantil
B2	Promover e facilitar as aprendizaxes na primeira infancia, desde unha perspectiva globalizadora e integradora das diferentes dimensións cognitiva, emocional, psicomotora e volitiva
B3	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade que atendan ás singulares necesidades educativas do estudantado, á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos
B4	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles

- B5 Reflexionar en grupo sobre a aceptación de normas e o respecto aos demais. Promover a autonomía e a singularidade de cada estudante como factores de educación das emocións, os sentimentos e os valores na primeira infancia
- B6 Coñecer a evolución da linguaxe na primeira infancia, saber identificar posibles disfuncións e velar pola súa correcta evolución. Abordar con eficacia situacións de aprendizaxe de linguas en contextos multiculturais e multilingües. Expresarse oralmente e por escrito e dominar o uso de diferentes técnicas de expresión
- B7 Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia.
- B8 Coñecer fundamentos de dietética e hixiene infantís. Coñecer fundamentos de atención prematura e as bases e desenvolvementos que permiten comprender os procesos psicolóxicos, de aprendizaxe e de construción da personalidade na primeira infancia
- B9 Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida
- B10 Actuar como orientador de pais e nais en relación coa educación familiar no período 0-6 e dominar habilidades sociais no trato e relación coa familia de cada estudante e co conxunto das familias
- B11 Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promóvela no estudantado.
- B12 Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos
- C61 Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e, en particular, de ensino e aprendizaxe mediante o dominio de técnicas e estratexias necesarias.
- C62 Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.
- C63 Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.
- C64 Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro
- C65 Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 anos e de 3-6 anos.
- C66 Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e da contorna social.
- D1 Capacidade de análise e síntese
- D2 Capacidade de organización e planificación
- D3 Comunicación oral e escrita
- D5 Coñecemento de informática
- D6 Capacidade de xestión da información
- D7 Resolución de problemas
- D8 Toma de decisións
- D9 Traballo en equipo
- D10 Traballo nun contexto internacional
- D11 Habilidades nas relacións interpersoais
- D12 Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
- D13 Razoamento crítico
- D14 Compromiso ético
- D15 Aprendizaxe autónoma
- D16 Adaptación a novas situacións
- D17 Creatividade
- D18 Liderado
- D19 Coñecemento doutras culturas e costumes
- D20 Iniciativa e espírito emprendedor
- D21 Motivación pola calidade
- D22 Sensibilidade por temas ambientais

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Aplicar os principios comunitarios, constitucionais, legais e éticos relacionados coa biotecnoloxía, a partir do dominio da súa especificidade, obxecto e fontes da regulación xurídica.	

3. Controlar e facer o seguimento do proceso educativo e en particular o de ensino-aprendizaxe mediante o dominio das técnicas e estratexias necesarias.	A2	B1	C61	D1
	A4	B2		D2
	A5	B3		D3
		B4		D6
		B5		D7
		B6		D9
		B7		D11
		B8		D12
		B9		D13
		B11		D15
				D16
		D17		
		D20		
		D21		
4. Relacionar teoría e práctica coa realidade da aula e do centro.	A2	B1	C62	D1
	A4	B2		D2
	A5	B3		D3
		B4		D5
		B5		D6
		B6		D7
		B7		D9
		B8		D10
		B9		D11
		B10		D12
		B11		D13
		B12		D14
		D15		
		D16		
		D17		
		D19		
		D21		
5. Participar na actividade docente e aprender a saber facer, actuando e reflexionando desde a práctica.	A2	B1	C63	D1
	A4	B2		D2
	A5	B3		D3
		B4		D5
		B5		D6
		B6		D7
		B7		D9
		B8		D10
		B9		D11
		B10		D12
		B11		D13
		B12		D14
		D15		
		D16		
		D17		
		D18		
		D19		
		D20		
		D21		

6. Participar nas propostas de mellora nos distintos ámbitos de actuación que se poidan establecer nun centro.	A2	B1	C64	D1
	A4	B2		D2
	A5	B3		D3
		B4		D5
		B5		D6
		B6		D7
		B7		D8
		B8		D9
		B9		D10
		B10		D11
		B11		D12
		B12		D13
		D14		
		D15		
		D16		
		D17		
		D18		
		D19		
		D20		
		D21		
7. Regular os procesos de interacción e comunicación en grupos de estudantes de 0-3 e de 3-6 anos.	A2	B1	C65	D1
	A4	B2		D2
	A5	B3		D3
		B4		D5
		B5		D6
		B6		D7
		B7		D9
		B8		D10
		B9		D11
		B10		D12
		B11		D13
		B12		D14
		D15		
		D16		
		D17		
		D18		
		D19		
		D20		
		D21		
8. Coñecer formas de colaboración cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social.	A2	B1	C66	D1
	A4	B2		D2
	A5	B3		D3
		B4		D5
		B5		D6
		B6		D7
		B7		D9
		B8		D10
		B9		D11
		B10		D12
		B11		D13
		B12		D14
		D15		
		D16		
		D17		
		D18		
		D19		
		D20		
		D21		
		D22		

Contidos

Tema

1. Observación e análise da práctica educativa	1.1. Observación e análise do contexto. 1.2. Observación e análise do centro. Redacción e avaliación de documentos obrigatorios de centro. 1.3. Observación e análise da aula. 1.4. Observación e análise de casos de especial interese educativo. 1.5. Coñecemento do alumno.
--	--

2. Análise da acción docente	2.1. O perfil docente. 2.2. Estratexias docentes e motivación 2.3. Os recursos didácticos e a innovación da práctica docente.
3. Diseño e desenvolvemento de unidades didácticas e adaptacións curriculares.	3.1. Identificación de retos e deseño de respostas educativas. 3.2. As didácticas específicas.
4. A lexislación educativa.	4.1. Análise da implementación no centro e na aula.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	4	6	10
Prácticum, Practicas externas e clínicas	500	600	1100
Seminario	10	20	30
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	60	60

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O estudante desenvolve as actividades nun contexto relacionado co exercicio dunha profesión
Seminario	Entrevistas que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Supervisión das actividades, orientación, reflexión e análise do desenvolvemento das prácticas
Prácticum, Practicas externas e clínicas	Supervisión de todo o proceso
Probas	Descrición
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Orientación personalizada na descrición concreta e detallada das tarefas, traballos desenvolvidos durante o prácticum; identificación das achegas e reflexión sobre o período formativo

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Prácticum, Practicas externas e clínicas	O estudante desenvolve as actividades nun contexto relacionado co exercicio dunha profesión. Dita activdad será avaliada polo tutor/a da aula dacordo o protocolo correspondente. Para facilitar o proceso de avaliación, antes do inicio das prácticas, o coordinador/a do Prácticum remitiralle ao centro escolar a folla de avaliación na que se reflictan as diferentes competencias obxecto de mesma.	50	
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	1. A Memoria das prácticas desenvolverase consonte o establecido no art. 14 do Real Decreto 592/2014, do 11 de xullo. 2. A través da guía docente, así como por outro tipo de orientacións, a Comisión de Prácticas establecerá anualmente as recomendacións precisas para unha correcta elaboración da Memoria.	50	

Outros comentarios sobre a Avaliación

1. A titora ou titor académico da universidade avaliará as prácticas desenvolvidas polos estudantes de conformidade cos seguintes criterios e fontes de información:

Informe da titora ou titor do centro escolar	Datos achegados pola titora ou titor académico	
50%	50%	
Informe da titora ou titor do centro, segundo o protocolo correspondente	Asistencia e avaliación das reunións e outras actividades programadas	Memoria de Prácticas

2. Para superar a materia do Prácticum o estudante deberá acadar o aprobado en cada un dos criterios de avaliación establecidos nos informes, tanto do titor/a do centro escolar como do titor/a académico.
3. A titora ou titor do centro escolar, como indica o art. 13 do Real Decreto 592/2014, do 11 de xullo, polo que se regulan as prácticas académicas externas dos estudantes universitarios, realizará e remitirá ao titor/a académico da Universidade a avaliación final.
4. Para facilitar o proceso de avaliación, antes do inicio das prácticas, a coordinadora do Prácticum remitiralle ao centro escolar a folla de avaliación na que se reflectan as diferentes competencias obxecto de mesma.
5. O/a estudante que non supere a avaliación da materia poderá presentarse na segunda convocatoria, no mes de xullo, na que se avaliarán as competencias non adquiridas na 1ª oportunidade.
6. Poden consultarse as datas oficiais de avaliación da materia na web da Facultade no espazo "exames".
7. En coherencia co carácter inclusivo que caracteriza a Facultade de Educación e Traballo social, esta guía poderá ser adaptada para atender ás necesidades específicas de apoio educativo que presente o alumnado adscrito ao programa PIUNE (PAT).

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Martínez Figueira, M.E. & Raposo-Rivas, M. (coord.), **Kit de supervivencia para el Prácticum de educación infantil y primaria**, 978-84-7991-513-1, 1, Universitas, 2019

Zabalza, M.A., **El Prácticum y las prácticas externas en la formación universitaria**, <https://revistas.uma.es/index.php/iop/article/view/8254/7643>, 1, Revista Practicum 1 (1), 2016

Bibliografía Complementaria

CID SABUCEDO, A., **Propuesta de un plan general de practicum para el título de maestro de la Universidad de Vigo.**, 1, Copytema, 1995

DEAÑO, M., GARCIA-SEÑORAN, M., RODRIGUEZ MOSCOSOS, M.Y., RODRIGUEZ RODRIGUEZ, J.L., **Manual de practicas. Practicum de Educación Primaria, Educación Infantil y Lenguas extranjeras.**, 1, Gersam, 2002

ESTEVE, J. M., **La formación inicial de los profesores de secundaria.**, 1, Ariel, 1997

HERNANDEZ, F. y SANCHO, J., **Para enseñar no basta con saber la asignatura**, 1, Laia, 1989

MONTERO; L. e outros, **La realidad del aula vista por los futuros profesores**, 1, Servicio de Publicacións., 1985

SANTIBÁÑEZ, R. e MONTERO, D. (coords), **Practicum de educación**, 1, Universidad de Deusto., 1998

VERA, J., **El profesor principiante**, 1, Promolibro, 1988

VILLAR, L. M., **El profesor como práctico reflexivo en una cultura de colaboración.**, 1, FORCE, 1993

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia enmárcase nunha Facultade comprometida coa sustentabilidade da contorna e das persoas. Atendendo a esta filosofía, esta materia promoverá prácticas educativas en base a materiais de baixo impacto ambiental en coherencia cos principios de sustentabilidade (ODS).